Lietas arhīva Nr. K77-3065-24/113
ECLI:LV:RPT:2024:1128.15220060124.1.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2024.gada 28.novembrī

Rīgas pilsētas tiesa:

tiesnese Gunta Sokolova,

piedaloties prokurorei Evijai Novikovai,

aizstāvim zvērinātam advokātam Aleksandram Serovam,

iztiesājot atklātā tiesas sēdē kriminālllietu /Persona C/, personas kods /Personas kods A/, apsūdzībā pēc Krimināllikuma 262.panta $1.^1$ daļas,

konstatēja:

/Persona C/ vadīja transportlīdzekli, atrodoties alkohola ietekmē, ar alkohola koncentrāciju izelpotā gaisā, kas pārsniedz 1,5 promiles, šādos apstākļos:

2024.gada 30.jūlijā ap plkst.18.22 (izsaukuma laiks) /Persona C/ vadīja transportlīdzekli *BMW X5*, valsts reģistrācijas numurs /Transportlīdzeklis B/, Rīgā pa Lielvārdes ielu no /Adrese A/ puses /Adrese B/ virzienā, izraisīja sadursmi ar stāvēšanai novietotu transportlīdzekli – automašīnu *Hyundai*, valsts reģistrācijas numurs /Transportlīdzeklis D/, bojājot to.

Veicot alkohola koncentrācijas pārbaudi izelpas gaisā, /Persona C/ izelpotajā gaisā konstatēta minimālā alkohola koncentrācija 2,62 promiles.

/Persona C/ vadītais transportlīdzeklis *BMW X5* tika apturēts pie nama /Adrese C/.

Ar savām darbībām /Persona C/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kāds paredzēts Krimināllikuma 262.panta $1.^1$ daļā.

Tiesas sēdē apsūdzētais savu vainu viņam inkriminētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā atzina pilnīgi un lūdza tiesā neizdarīt pierādījumu pārbaudi, paskaidrojot, ka viņam ir zināmas un saprotamas pierādījumu pārbaudes neizdarīšanas procesuālās sekas.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499.pantu tiesa nepārbauda pierādījumus, ja apsūdzētais atzīst savu vainu visā viņam izvirzītajā apsūdzībā, tiesai pēc lietas materiālu pārbaudes nav šaubu par apsūdzētā vainu un apsūdzētais piekrīt šādas pārbaudes neizdarīšanai.

Tiesa ir pārbaudījusi lietas materiālus, un tiesai nav šaubu par apsūdzētā vainu, kā arī par noziedzīgā nodarījuma kvalifikāciju, tāpēc tiesa izskatīja lietu bez pierādījumu pārbaudes.

Atbilstoši Kriminālprocesa likuma 527.panta trešajai daļai pierādījumu analīze un to uzskaitījums spriedumā nav nepieciešams.

Krimināllikuma 262.panta 1.[1]daļas sankcija redakcijā uz 2024.gada 30.jūliju paredzēja noteikt sodu: brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai probācijas uzraudzību, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz pieciem gadiem. Atbilstoši pārejas noteikumu 25.3 punktam pamatsodu — probācijas uzraudzība — sāk piemērot ar /Datums D/ pilngadīgām personām, kuras izdarījušas šā likuma 262.pantā paredzēto noziedzīgo nodarījumu pēc 2024.gada 31.decembra.

Līdz ar to apsūdzētajam ir nosakāms sods brīvības atņemšanas vai īslaicīgas brīvības atņemšanas veidā.

Nosakot soda veidu, tiesa ņem vērā izdarīto noziedzīgo nodarījumu raksturu un radīto kaitējumu, kā arī vainīgā personību.

Saskaņā ar Krimināllikuma 7.panta trešo daļu noziedzīgais nodarījums ir mazāk smags noziegums. Tas ir izdarīts pret satiksmes drošību. Noziedzīgo nodarījumu raksturo tas, ka apsūdzētais reibuma dēļ, nespēdams pienācīgi vadīt transportlīdzekli, uzbrauca stāvošiem transportlīdzekļiem, tādējādi radot mantisku zaudējumu citām personām.

Pārbaudot apsūdzētā personību, noskaidrots, ka viņš kā persona, kurai ir tiesības uz aizstāvību, kopā bijis iesaistīts 3 kriminālprocesos, no kuriem divi procesi ir izbeigti, bet vienā apsūdzētais ir notiesāts ar Rīgas pilsētas tiesas 2024.gada 21.maija spriedumu pēc Krimināllikuma 253.[1]panta trešās daļas. Spriedums nav stājies spēkā.

Apsūdzētais laikā no 2014.gada līdz 2019.gadam ir saukts pie administratīvās atbildības par ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumiem, visi viņam noteiktie naudas sodi ir samaksāti. 2024.gada laikā viņš trīs reizes saukts pie administratīvās atbildības par ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumiem saistībā ar atļautā ātruma pārsniegšanu. Sodi uz 2024.gada 30.jūliju nebija samaksāti. Par pārkāpumiem viņam kopā piešķirti seši pārkāpumu uzskaites punkti.

Apsūdzētajam ir deklarēta dzīvesvieta, apgādājamo viņam nav.

Tiesas sēdē apsūdzētais par sevi sniedza ziņas, ka dzīvo Rīgā (nosauca adresi), strādā kā pašnodarbinātais, vadot ekskursijas pa Vecrīgu. Sūdzības par veselības stāvokli neizteica, invaliditāti un atkarības noliedza.

Novērtējusi apsūdzētā personību raksturojošās ziņas, tiesa secina, ka apsūdzētais ir persona, kura regulāri pieļauj ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumus. Tas norāda uz viņa vienaldzīgo attieksmi pret normatīvo aktu ievērošanu un raksturo viņu negatīvi.

Krimināllikuma 46.panta ceturtā daļa nosaka, ka brīvības atņemšanas sodu par mazāk smagu noziegumu piemēro, ja soda mērķis nav sasniedzams, nosakot kādu no attiecīgā panta sankcijā paredzētajiem vieglāka soda veidiem.

Krimināllikuma 35.panta otrā daļa paredz, ka soda mērķis ir:

1)aizsargāt sabiedrības drošību;

2)atjaunot taisnīgumu;

3)sodīt vainīgo personu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu;

4)resocializēt sodīto personu;

5)panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas.

Tiesai jāizvēlas tāds soda veids un mērs, kas maksimāli sekmētu krimināsoda mērķu sasniegšanu.

Ievērojot to, ka apsūdzētais iepriekš nav kriminālī sodīts, ir nodarbināts un dzīvo ģimenē, tiesai nav pamata noteikt viņam pašu bargāko soda veidu- brīvības atņemšana.

Tiesa uzskata, ka soda mērķis ir sasniedzams, nosakot apsūdzētajam īslaicīgu brīvības atņemšanu.

Nosakot soda mēru, tiesa ņem vērā atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

Saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu par apsūdzētā atbildību mīkstinošu apstākli tiesa atzīst to, ka apsūdzētais ir vaļsirdīgi atzinies un nožēlojis izdarīto.

Tiesa novērtē faktu, ka apsūdzētais ir sadarbojies ar procesa virzītāju- tiesu, izvēloties vienkāršāku procesa veidu, bet nav atzīstams par patstāvīgu viņa atbildību mīkstinošu apstākli (*Senāta 2008.gada 21.aprīļa lēmums lietā Nr. SKK-323/2008*).

Atbildību pastiprinošus apstākļus tiesa nekonstatē.

Tā kā ir konstatēts viens atbildību mīkstinošs apstāklis un sadarbība ar procesa virzītāju vienkāršota procesa izvēlē, tiesa atzīst, ka apsūdzētajam par noziedzīgo nodarījumu nosakāma īslaicīga brīvības atņemšana uz 2 mēnešiem. Minēto soda mēru tiesa uzskata par pietiekami iedarbīgu, lai panāktu apsūdzētā resocializāciju un motivētu viņu strādāt ar sevi, lai neatkārtotu noziedzīgu rīcību.

Transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana uz 5 gadiem ir nosakāma atbilstoši sankcijai.

Aizstāvība lūdza piemērot nosacītu sodu.

Krimināllikuma 55.panta pirmā daļa paredz, ja, nosakot sodu — brīvības atņemšana — ilgāku par trim mēnešiem, bet ne ilgāku par pieciem gadiem, vai ne ilgāku par trim gadiem, ja izdarīts sevišķi smags noziegums, tiesa, ņemot vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, vainīgā personību un citus lietas apstākļus, iegūst pārliecību, ka vainīgais, sodu neizciešot, turpmāk neizdarīs likumpārkāpumus, tā vainīgo var notiesāt nosacīti.

Senāta judikatūrā ir izteikta atziņa, ka tiesai ir jāmotivē Krimināllikuma 55.panta piemērošana, bet nav jāmotivē, kāpēc tā nepiemēro Krimināllikuma 55.pantu. Šāda atziņa izriet no Kriminālprocesa likuma 527.panta otrās daļas 6.punkta, kur noteikts, ka notiesājoša sprieduma motīvu daļā tiesa norāda motīvus par konkrētā soda piemērošanu. Notiesāt vainīgo nosacīti nav tiesas pienākums, bet gan izvēle, ja tiesa to atzīst par nepieciešamu (*Senāta 2014.gada 3.jūlija lēmums lietā Nr. SKK-420/2014, Senāta 2017.gada 23.februāra lēmums lietā Nr. SKK-68/2017*).

Ievērojot minēto, tiesai nav jāmotivē, kādēļ sods netiek noteikts nosacīti ar pārbaudes laiku, taču tiesa norāda, ka, piemērojot īslaicīgu brīvības atņemšanu, nosacīta notiesāšana nav iespējama. Tiesa secina, ka faktiski aizstāvība lūdz sodīt apsūdzēto bargāk, kā to lūdza prokurore.

Apsūdzētais bija aizturēts no 2024.gada 30.jūlija plkst. 20.45 līdz 2024.gada 31.jūlija plkst. 12.30. Atbilstoši Krimināllikuma 52.panta ceturtajai un piektajai daļai aizturēšana- viena diena- ieskaitāma īslaicīgajā brīvības atņemšanā.

Apsūdzētajam 2024.gada 31.jūlijā ir piemēroti drošības līdzekļi- uzturēšanās noteiktā vietā un aizliegums vadīt visa veida transportlīdzekļus. Tie spēj nodrošināt, ka apsūdzētais ievēro savus kriminālprocesuālos pienākumus. Drošības līdzekļi atceļami ar sprieduma spēkā stāšanos.

Krimināllikuma 70.^{13}panta piektā daļa paredz, ka konfiskācijai pakļauj noziedzīgu nodarījumu izdarījušai personai piederošu transportlīdzekli, ar kuru tā izdarījusi šā likuma 262.pantā paredzēto noziedzīgo nodarījumu.

Krimināllikuma 70.^{14}panta 1.^{1}daļa paredz, ja izdarīts šā likuma 262.pantā paredzētais noziedzīgais nodarījums ar transportlīdzekli, kas pieder citai personai, no noziedzīgu nodarījumu izdarījušās personas piedzen pilnu vai daļēju šā transportlīdzekļa vērtību.

Transportlīdzeklis pieder citai personai, līdz ar to no apsūdzētā ir piedzenama pilna vai daļēja noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas priekšmeta vērtība.

Apsūdzētā vadītā transportlīdzekļa vidējā vērtība ir 3163,16 euro. Tā ir rēķināta no internetā pieejamiem sludinājumiem. Tiesa secina, ka ziņas no sludinājumiem atspoguļo to transportlīdzekļa vērtību, ko norāda pārdevēji, taču tas nenozīmē, ka transportlīdzeklis par šādu cenu tiks pārdots. Tāpēc tiesa šo summu nevērtē kā pilnu tieši transportlīdzekļa *BMW X5*, valsts reģistrācijas numurs /Transportlīdzeklis B/, vērtību. Pilna šī transportlīdzekļa vērtība lietā nav noteikta. Novērtējusi sludinājumos ievietoto informāciju, tiesa secina, ka tādu transportlīdzekli pērk un pārdod vismaz par 3000 *euro*, ko var uzskatīt par daļēju transportlīdzekļa vērtību.

Nosakot piedzenamās summas apmēru, tiesa vērtē, ka apsūdzētais ir persona darbspējīgā vecumā, ir nodarbināts. Apsūdzētajam nav personu apgādībā un nav tādu veselības problēmu, kas varētu pārmērīgi pasliktināt viņa materiālo stāvokli. Tiesa uzskata, ka, ievērojot apsūdzētā ienākumus un spējas gūt ienākumus nākotnē, no viņa ir piedzenama daļēja transportlīdzekļa vērtība 3000 *euro* apmērā.

Divi diski ar ierakstiem atstājami pie papīra formāta krimināllietas kā dokumenti atbilstoši Kriminālprocesa likuma 135.pantam.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 520.pantu, tiesa

nosprieda:

/Persona C/ atzīt par vainīgu mazāk smaga nozieguma, kāds paredzēts Krimināllikuma 262.panta $1.^{1}$ daļā, izdarīšanā un sodīt viņu ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 2 mēnešiem, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 5 gadiem.

Ieskaitīt sodā aizturēšanu no 2024.gada 30.jūlija līdz 2024.gada 31.jūlijam (vienu dienu).

Drošības līdzekļus - uzturēšanās noteiktā vietā un aizliegumu vadīt visa veida transportlīdzekļus- atcelt ar sprieduma spēkā stāšanos.

Atbilstoši Krimināllikuma $70.^{14}$panta $1.^{1}$daļai piedzīt no /Persona C/ valsts ienākumos daļēju transportlīdzekļa vērtību 3000 *euro*, nosakot termiņu tās labprātīgai izpildei– 30 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas. Samaksa veicama: Tiesu administrācija, reģistrācijas Nr.90001672316, konts Nr.LV02TREL819045815400B BIC kods TRELLV22, EKK F22010010.

Maksājumu apliecinoši dokumenti nekavējoties iesniedzami Rīgas pilsētas tiesā.

Divus diskus ar ierakstiem atstāt papīra formāta krimināllietā.

Saīsinātais spriedums nav pārsūdzams.

Prokurore, apsūdzētais un aizstāvis 10 dienu laikā no 2024.gada 28.novembra var rakstveidā iesniegt tiesai lūgumu par pilna sprieduma sagatavošanu.

Ja lietā tiek sagatavots pilnais spriedums, to var pārsūdzēt vai protestēt 10 darbdienu laikā Rīgas apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību vai protestu Rīgas pilsētas tiesā.

Pilna sprieduma pieejamības diena ir 2024.gada 20.decembris.

Tiesnese G.Sokolova